



Protocol Kindermishandeling

Januari 2025



Inleiding

Dit protocol is een leidraad wanneer er zorgen leven over de veiligheid van het kind. Dit kan de veiligheid betreffen in het gezin/ binnen de thuissituatie. We spreken dan over een vermoeden van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling. Maar het kan ook zijn dat er zorgen liggen over situaties binnen de opvang zelf. Bijvoorbeeld over vermoedelijk grensoverschrijdend gedrag van een medewerker. Of van kinderen onderling. Als die vragen spelen, hebben wij meldrecht, meldplicht en zorgplicht.

Meldrecht, zorgplicht, meldplicht, overlegplicht en aangifteplicht

In de Wet op de jeugdzorg (2005) is het **meldrecht** vastgesteld. Dit betekent dat je wettelijk het recht hebt een melding te doen en daarbij ook alle relevante gegevens over te dragen aan Veilig Thuis. Het belang van het kind gaat hierbij vóór het belang van de privacy van het gezin.

Naast het meldrecht heeft iedere burger in Nederland een **zorgplicht**. Dit houdt in dat je de plicht tot zorgen voor het kind hebt.

In de wet op de Jeugdzorg is ook de **meldplicht** opgenomen: wanneer een medewerker van een instelling het vermoeden heeft dat een medewerker van dezelfde instelling zich schuldig maakt aan kindermishandeling moet hij dit direct melden bij de vennoten. Deze hebben de plicht direct de Vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs in kennis te stellen. De vertrouwensinspecteur overlegt met de vennoten of er aangifte moet worden gedaan bij de politie.

De **overlegplicht** houdt in dat de houder vermoedens moet overleggen met de Vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur overlegt met de houder of er aangifte moet worden gedaan bij de politie.

De **aangifteplicht** geldt voor een situatie waarbij een medewerker vermoedt dat één van de vennoten zich schuldig maakt aan een geweld- of zedendelict. Dan moet de medewerker aangifte doen bij de politie. Ook kan hij/zij contact opnemen met de vertrouwensinspecteur voor advies.

Naast deze rechten en plichten is er ook de privacywetgeving in de vorm van de Wet bescherming Persoonsgegevens. Dat betekent dat je niet zomaar gegevens zonder toestemming mag geven aan derden. Dit heet een conflict van belangen. Bij een conflict van belangen weeg je zorgvuldig de belangen die in het geding zijn af. Dat doe je door het protocol te volgen en door alle stappen die je zet, schriftelijk te vermelden in het dossier.

Het protocol bestaat uit 3 routes voor 3 verschillende situaties:

1. bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie;
2. bij een vermoeden van een gewelds- of zedendelict (mishandeling of misbruik) door een medewerker of vennoot;
3. bij een vermoeden van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.



Elke route bestaat uit een stappenplan met 5 stappen die professionals in de kinderopvang moeten doorlopen.

Situatie 1: Vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling

Onder huiselijk geweld verstaan wij:

Huiselijk geweld is geweld dat wordt gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Dat kunnen zijn: partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden.

Relatie tussen pleger en slachtoffer

De term 'huiselijk geweld' verwijst naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Er is meestal sprake van een machtsverschil. Het slachtoffer is afhankelijk van de dader. Het gaat bij huiselijk geweld om lichamelijke, seksuele en psychische vormen van geweld.

Onder kindermishandeling verstaan wij:

Elke vorm van voor het kind bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de opvoeders of andere personen met wie het kind in een afhankelijkheidsrelatie staat, actief of passief, opdringen waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan het kind in de vorm van fysiek letsel en/of psychische stoornis.

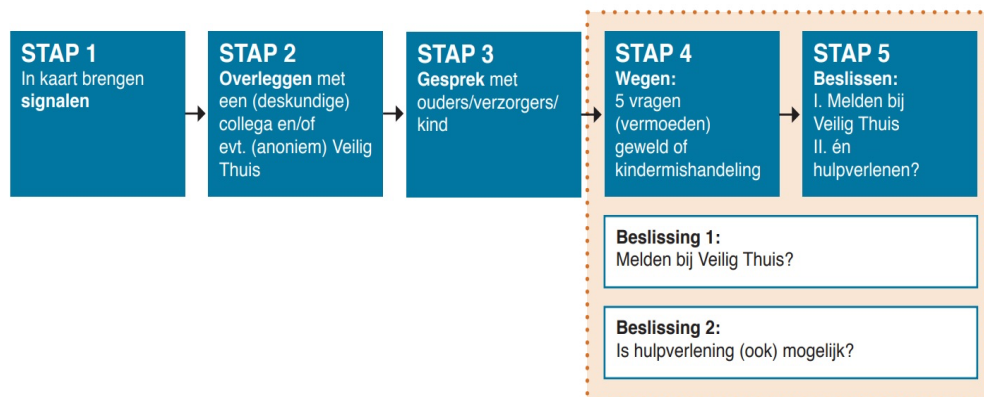
Uitgangspunten:

- De belangen van het kind staan centraal.
- De privacy van zowel kinderen als ouders wordt door de pedagogisch medewerker gerespecteerd en ook bij het handelen in dit soort moeilijke situaties wordt zorgvuldig omgegaan met persoonlijke gegevens.

Wat kan er gedaan worden bij het vermoeden dat een kind mishandeld wordt?

Als er een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling bestaat moet het stappenschema zoals hieronder weergegeven gevolgd worden. Hierin staan een vijftal stappen omschreven die doorlopen moeten worden, alvorens een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling bevestigd kan worden.

5 stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling



- **Stap 1:** In kaart brengen van signalen. De pedagogisch medewerker (pm-er) geeft een signaal direct door aan de mentor van het kind. De mentor van het kind noteert dit op het Kind in Beeld formulier.
- **Stap 2:** De mentor van het kind bespreekt de zorg met pm-ers uit dezelfde groep en met de aandachtsfunctionaris van Olles Huis: Iris Wielenga. En eventueel wordt Veilig thuis (het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling) geraadpleegd. Of een deskundige op het gebied van letselduiding.
- **Stap 3:** Gesprek met de betrokkene(n). De mentor voert samen met de aandachtsfunctionaris een gesprek met ouders.
- **Stap 4:** Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Hier wordt het risico van huiselijk geweld of kindermishandeling ingeschat en de aard en ernst hiervan. Dit wordt gezamenlijk met de aandachtsfunctionaris gedaan met behulp van de lijst met mogelijke signalen, risicofactoren, beschermende factoren en voorbeelden. (Bijlage 1)
- **Stap 5:** Aan de hand van de stappen 1 tot en met 4 wordt er achtereenvolgens de volgende beslissingen genomen
 - 1. *Melding te maken bij Veilig Thuis*
 - 2. *Is hulpverlening (ook) mogelijk.*

Maak hierbij gebruik van het afwegingskader

Afweging 1: *Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?*

Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier.

Ja: Ga verder met afweging 2.

Afweging 2: *Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?*



Nee: Ga verder met afweging 3.

Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.

Afweging 3: *Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?*

Nee: Melden bij Veilig Thuis.

Ja: Ga verder met afweging 4.

Afweging 4: *Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?*

Nee: Melden bij Veilig Thuis.

Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.

Afweging 5: *Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?*

Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.

Ja: hulp afsluiten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Het melden van mogelijke kindermishandeling en/of huiselijk geweld is een professionele norm en als zodanig **noodzakelijk**:

1. In **ALLE** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
2. In alle **ANDERE** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/ of kindermishandeling.
3. Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Van alle stappen en eventueel gesprekken worden gedateerde notities gemaakt om het proces te ondersteunen en de afwegingen goed te kunnen maken.

Deze notities blijven in beheer van de aandachtsfunctionaris van Olles Huis.



Situatie 2: Vermoeden van mishandeling of misbruik door een medewerker of door een vennoot

Stap 1A: Signalen in kaart brengen. De pedagogisch medewerker (pm-er) geeft een signaal direct door aan de mentor van het kind. De mentor van het kind noteert dit op het Kind in Beeld formulier.

Stap 1B: De mentor van het kind gaat direct een melding doen van een vermoeden van een geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind bij één van de vennoten; Reinoud, Yvette, Teddy of Iris.

Betreft het vermoeden één van de vennoten, dan slaat de pm-er deze stap over en gaat direct naar stap 2.

Stap 2: De vennoten nemen contact op met de met Vertrouwensinspecteur van het Onderwijs. Of, in het geval het vermoeden een vennoot betreft, de pm-er neemt contact op met de Vertrouwensinspecteur van het Onderwijs. Ook ouders kunnen melding doen bij de vertrouwensinspecteur. Voor melding is het Kamer van Koophandel nummer nodig: 65852257

Stap 3: Er wordt aangifte gedaan

Stap 4: Handelen naar aanleiding van onderzoek van de politie

Stap 5: Nazorg bieden en evalueren

Situatie 3: Vermoeden van seksueel grensoverschrijdend gedrag bij kinderen onderling

Stap 1: In kaart brengen van signalen. De pedagogisch medewerker (pm-er) geeft een signaal direct door aan de mentor van het kind. De mentor van het kind noteert dit op het Kind in Beeld formulier.

Stap 2A: De mentor van het kind bespreekt de zorg met pm-ers uit dezelfde groep en met de aandachtsfunctionaris van Olles Huis: Iris Wielenga. En eventueel wordt een deskundige op het gebied van seksueel grensoverschrijdend gedrag geconsulteerd.

Stap 2B: Ouders worden op de hoogte gebracht door de aandachtsfunctionaris en de mentor van het kind.

Stap 3: Beoordelen van de ernst van het gedrag eventueel met behulp van een deskundige op het gebied van seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Stap 4: Maatregelen nemen

Stap 5: Beslissen en handelen

Stap 6: Nazorg bieden en evalueren

Veilig Thuis, Politie, Jeugdzorg, Vertrouwensinspecteur

Veilig Thuis Haaglanden: 0800-2000; www.vooreenveiligthuis.nl

Politie: 0900 8844

Crisisdienst Bureau Jeugdzorg (bij noodsituaties): 070 3 79 51 60

Vertrouwensinspecteur Inspectie van het Onderwijs: 0900 11133111

Kindertelefoon: 0800-0432

Deskundige seksueel grensoverschrijdend gedrag: Aafke Scharloo: 033 4 55 95 09